

Co-funded by
the European Union

german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ČESTA PITANJA O STATUSU OVLAŠTENOG GOSPODARSKOG SUBJEKTA (AEO)

1. ŠTO ZNAČI AEO?

Ovlašteni gospodarski subjekt (*Authorized Economic Operator - AEO*) je status koji se dodjeljuje *pouzdanim poslovnim partnerima* koji mogu imati koristi od mnogih carinskih pojednostavljenja, a izgrađen je na načelima transparentnosti, pravičnosti i međusobne odgovornosti. AEO program se zasniva na carinsko-poslovnom partnerstvu kako bi gospodarski subjekti slobodnom voljom ispunili standarde koji garantiraju zajednički cilj - sigurnost opskrbe.

2. TKO MOŽE PODNIJETI ZAHTEJ ZA IZDAVANJE AEO ODOBRENJA?

Sukladno članku 7. Zakona o carinskoj politici u BiH, gospodarski subjekt koji ima sjedište u carinskom području BiH i ispunjava uvjete i kriterije utvrđene člankom 8. istog zakona može podnijeti zahtjev za odobranje AEO statusa. AEO program je otvoren za sve gospodarske subjekte, uključujući mala i srednja poduzeća, bez obzira na njihovu ulogu u međunarodnom lancu opskrbe.

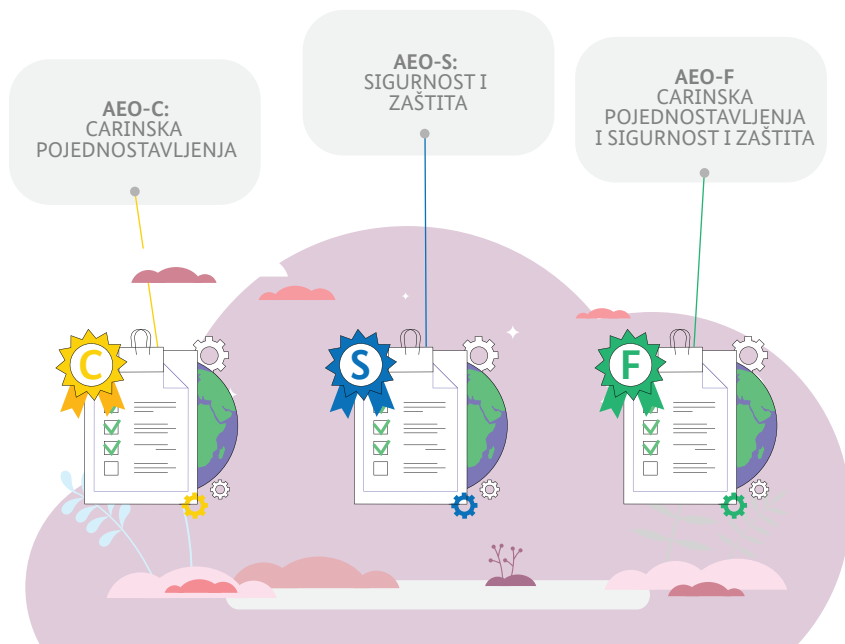

3. KAKO MOGU PODNIJETI ZAHTJEV ZA IZDAVANJE AEO ODOBRENJA I KOJI SU PRVI KORACI?

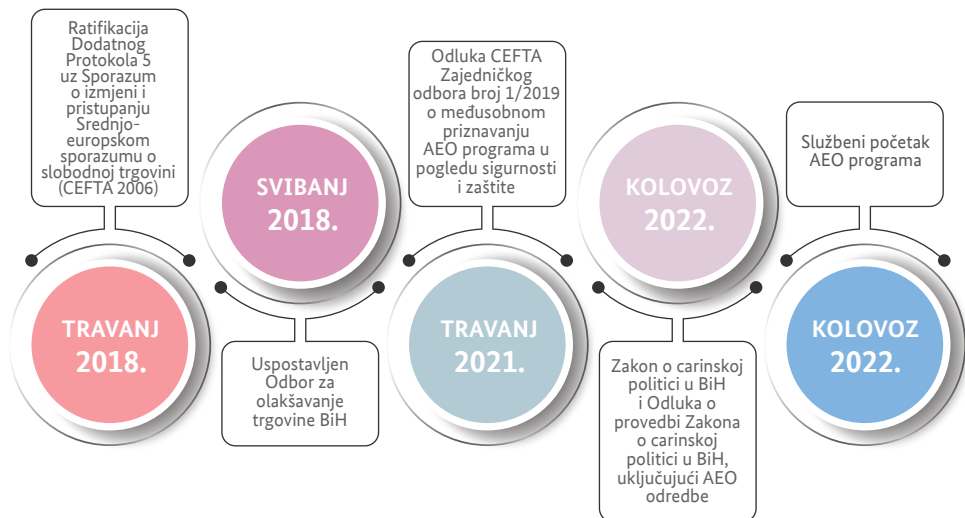
Svaki gospodarski subjekt zainteresiran za stjecanje AEO statusa može se obratiti UINO i izraziti svoju namjeru na adresu e-pošte AEO@uino.gov.ba, kao prvi korak ka eventualnom podnošenju zahtjeva. Zahtjev se podnosi u pisanoj formi na obrascu iz Priloga 5 Odluke o provedbi Zakona o carinskoj politici u BiH, popunjenom u skladu s obrazloženjem danim u prilogu. Podnositelj zahtjeva podnosi i popunjava Upitnik za samoprocjenu iz Priloga 1 AEO smjernica, koji može biti dostavljen i u elektroničkom obliku zbog ubrzanja samog postupka provjere. Svrha upitnika je pružanje dodatnih informacija carinskom organu o podnosiocu zahtjeva koji može, već u postupku popunjavanja samog upitnika, prepoznati određene rizike i pokušati ih otkloniti ili smanjiti na prihvatljivu razinu.

4. KOJE SU VRSTE AEO ODOBRENJA?

5. POVIJEST AEO PROGRAMA U BIH

6. KOJE SU POGODNOSTI AEO PROGRAMA?

	Manje carinskih kontrola		Prioritet pošiljki odabranih za kontrolu
	Lakši pristup ostalim carinskim pojednostavljenjima		Mogućnost odabira mjesta kontrole
	Međunarodno priznanje kao siguran i pouzdan poslovni partner		Bolji odnos sa carinom i drugim državnim organima
	Međusobno priznavanje AEO (MRA) – lakši pristup tržištu		Mogućnost odobravanja nižeg iznosa garancije za tranzitni postupak

7. ŠTO ZNAČI UZAJAMNO PRIZNAVANJE AEO PROGRAMA I KOJE SU POGODNOSTI?

Uzajamno priznavanje podrazumijeva da ugovorne strane međusobno priznaju nacionalne AEO programe pružajući značajne, usporedive i recipročne pogodnosti imateljima AEO odobrenja u stranama ugovornicama.

POGODNOSTI:

Manje carinskih kontrola

Pojednostavljenje carinskih i inspekcijskih kontrola i olakšavanje procedura u najvećoj mogućoj mjeri

Razmjena podataka između carinskih organa

Uzajamno priznavanje nacionalnih AEO programa u svim CEFTA stranama sukladno relevantnom zakonodavstvu EU u pogledu AEO

8. MOŽE LI VANJSKI SAVJETNIK GOSPODARSKOG SUBJEKTA BITI OSOBA ZADUŽENA ZA KONTAKT S CARINSKIM ORGANOM U POSTUPKU ZA ODOBRAVANJE AEO STATUSA?

Kontakt-osoba gospodarskog subjekta zadužena za kontakt s carinskim organom treba biti stalno uposlena u gospodarskom subjektu, sa znanjem i kompetencijama o carinskim procedurama. Pojedinci, konzultantske agencije ili carinski zastupnici mogu podržati gospodarski subjekt u postupku stjecanja AEO statusa i ispunjavanja svih uvjeta i kriterija.

9. KOJE KRITERIJE MORAM ISPUNITI DA BIH STEKAO AEO STATUS?

1. Pridržavanje propisa – da gospodarski subjekt, odnosno osoba i zaposleni zadužen za carinska pitanja u posljednje tri godine nisu počinili teže ili ponovljene povrede carinskog i poreznog zakonodavstva, niti su izvršili kaznena djela u svezi s njegovom gospodarskom djelatnošću
2. Zadovoljavajući sistem vođenja evidencije – uspostavljen sustav poslovne evidencije o prijevozu robe koji omogućavaju odgovarajuće carinske kontrole
3. Praktični standardi kompetencija ili stručnih kvalifikacija – praktično iskustvo u carinskim pitanjima od najmanje tri godine ili osposobljenost u području carinskog zakonodavstva stečeno putem obrazovne ustanove
4. Standardi sigurnosti i zaštite – poduzimanje mjera zbog osiguravanja sigurnosti i zaštite u međunarodnom lancu opskrbe
5. Financijska likvidnost – dobro financijsko stanje koje omogućuje ispunjenje obveza u posljednje tri godine

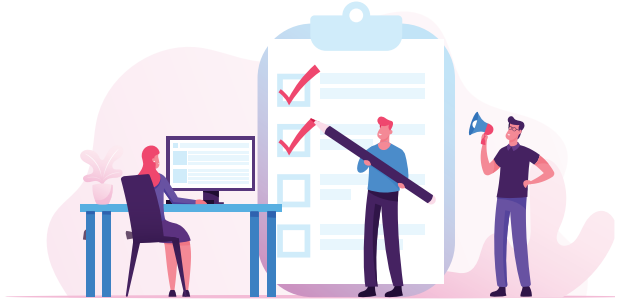
10. U KOJIM SLUČAJEVIMA SE ZAHTJEV ZA ODOBRAVANJE AEO STATUSA ODBIJA?

Zahtjev se odbija ako neki od gore navedenih kriterija nije ispunjen.

11. KOJA SU PODRUČJA KOJA SE PROVJERAVAJU TIJEKOM POSJETA CARINSKOG ORGANA GOSPODARSKOM SUBJEKTU?

- Carinske procedure
- IT i računovodstvo
- Sigurnost i zaštita
- Poslovni i logistički procesi
- Analiza rizika/interne kontrole
- Financijski aspekti
- Ljudski resursi
- Ugovorni odnosi
- ISO certifikati

12. KADA I KAKO SE AEO STATUS MOŽE SUSPENDIRATI/ UKINUTI?

Ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) AEO status dodijeljen na temelju netočnih i nepotpunih informacija
- b) Protiv imatelja AEO statusa je pokrenut prekršajni ili kazneni postupak
- c) Nositelj AEO statusa izvršio je teške povrede carinskih i/ili poreznih propisa bez prava na žalbu
- d) Ako imatelj AEO statusa ne poduzme potrebne mjere na otklanjanju nedostataka

13. GDJE I KAKO MOŽEMO DOBITI DODATNE INFORMACIJE U POGLEDU AEO PROGRAMA?

Službena web-stranica UINO - dio posvećen AEO-u

<https://www.uino.gov.ba/portal/hr/carine-hr/carinski-postupci-2>.

Također, za bilo koje pitanje ili razjasniti nejasnoću, možete se obratiti na adresu e-pošte AEO@uino.gov.ba.

14. KAKVU ULOGU IMATELJ AEO STATUSA MOŽE IMATI U MEĐUNARODNOM LANCU OPSKRBE?

PROIZVOĐAČ

UVOZNIK/IZVOZNIK

ŠPEDITER

DRŽATELJ SKLADIŠTA

PRIJEVOZNIK

OPERATOR U LUCI

TRGOVAČKI POSREDNİK

KONSOLIDATOR

15. PODRAZUMIJEVA LI AEO STATUS UKIDANJE CARINSKE KONTROLE U BIH?

AEO status ne podrazumijeva ukidanje carinskih kontrola već njihovo maksimalno smanjenje. Carinski organ može odlučiti da vrši kontrolu uzimajući u obzir određeni rizik ili obvezne kontrole prema drugim posebnim zakonima (npr. zakoni koji se odnose na sigurnost proizvoda).

16. KAKO MOGU SAZNATI KOJI GOSPODARSKI SUBJEKTI VEĆ IMAJU AEO STATUS U BIH?

Popis gospodarskih subjekata koji već imaju AEO status dostupan je na web-stranici UINO.

17. REGIONALNA AEO ASOCIJACIJA

Pored nacionalne potpore i izvora informacija, gospodarski subjekti mogu imati koristi i od regionalne razmjene i učenja na primjerima drugih gospodarskih subjekata kroz pridruživanje AEO asocijaciji. Članstvo u AEO asocijaciji uključuje gospodarske subjekte na tržištima CEFTA strana koje već imaju AEO status, kao i sve druge zainteresirane gospodarske subjekte. Svi gospodarski subjekti u CEFTA stranama koji su zainteresirani za dobivanje AEO statusa pozvani su da se priključe navedenoj asocijaciji.

Konkretno, AEO asocijacija ima za cilj:

- Promociju AEO programa u cijeloj regiji
- Jačanje uloge privatnog sektora u okviru AEO programa
- Unaprjeđenje suradnje između privatnog sektora i državnih institucija
- Stvaranje boljih ekonomskih uvjeta za implementaciju programa i za uvođenje novih inicijativa

Osnivanje AEO asocijacije podržava *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)*, u okviru projekta „Potpora regionalnoj ekonomskoj integraciji“, sufinanciranog od Europske unije i njemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku suradnju i razvoj (BMZ).

Za više informacija kontaktirajte: info@aeoassociation.org

UPRAVA ZA INDIREKTNO - NEIZRAVNO OPOREZIVANJE
УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ

Uprava za neizravno oporezivanje
Sektor za carine
Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene gospodarske subjekte

Bana Lazarevica bb
78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina
Tel. +387 51 335 100
Fax. +387 51 335 101
info@uino.gov.ba
www.uino.gov.ba